

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Економіко-правовий факультет

Кафедра економіки та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

проф. Хмарський В.М.

20__ р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

КОН'ЮНКТУРНА ДИНАМІКА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)

Спеціальність: 051 «Економіка»

2019 рік

РОЗРОБНИКИ:

Ломачинська І.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від "28" серпня 2019 року

Завідувач кафедри

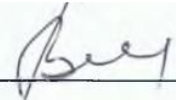

проф. Горняк О. В.

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією (НМК) економіко-правового факультету:

Протокол № 1 від 28 серпня 2019 року

Голова НМК

(Масін В. М.)

ВСТУП

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчального курсу – формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь і практичних навичок щодо використання методичного, організаційного, статистичного забезпечення дослідження й прогнозування економічної кон'юнктури для визначення стану та тенденцій економічного розвитку.

Завдання курсу – навчити здобувачів самостійно аналізувати економічні процеси у закритій і відкритій економіці; досліджувати і прогнозувати динаміку економічної кон'юнктури; ознайомити їх із принципам, закономірностями формування, розробки і реалізації економічної політики в умовах нестабільності глобального середовища.

Предмет навчальної дисципліни – кількісна та якісна оцінка стану та тенденцій економічного розвитку на основі дослідження та прогнозування економічної кон'юнктури.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні

знати:

- сучасну парадигму економічного розвитку;
- закономірності динаміки економічного розвитку в закритій та відкритій економіці;
- методологію дослідження динаміки економічного розвитку;
- механізми і закономірності формування і реалізації економічної політики;
- засоби оптимізації ступеня відкритості національного господарства глобалізаційним процесом;
- механізми і закономірності формування антикризової політики в умовах глобальної нестабільності.

уміти:

- застосовувати сучасний методологічний апарат для дослідження економічної кон'юнктури;
- вміти ефективно організовувати і проводити кон'юнктурні дослідження окремих ринків, на різних рівнях господарської системи, на різних часових інтервалах щодо оцінки ефективності ринкових процесі, загальних тенденцій економічного розвитку;
- характеризувати якість економічних прогнозів розвитку світової та національної економіки.
- розробляти рекомендації в сфері державного і наддержавного регулювання національної економіки, діяльності суб'єктів господарювання;
- практично оцінювати результати економічної політики у відкритій економіці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальні компетентності (ЗК):

КС.01. Знання історії розвитку та сучасного стану наукових знань.

КС.02. Здатність ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.

КІ.01. Здатність до аналізу і синтезу.

б) спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

КФЗ.01. Дослідницькі навички і уміння.

КФС 02. Здатність до науково-професійного обґрунтування кон'юнктурної динаміки економічного розвитку в контексті розробки і реалізації економічної політики на різних рівнях економічної системи.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Методологія дослідження кон'юнктурної динаміки

Тема 1. Теоретичні основи дослідження економічної динаміки

Економічна кон'юнктура: основні поняття і класифікації.

Зміст та загальні риси економічного циклу. Об'єктивний характер циклічності економічного розвитку. Фактори економічних циклів. Теорії економічних циклів.

Об'єкт, предмет, мета, завдання дослідження економічної кон'юнктури.

Етапи дослідження економічної кон'юнктури.

Інформаційне забезпечення дослідження економічної кон'юнктури.

Тема 2. Методичне забезпечення аналізу і прогнозування кон'юнктурних змін і ділових циклів

Система факторів впливу на економічну кон'юнктуру та їх класифікація.

Система показників щодо дослідження динаміки економічного розвитку на макро- та макрорівні.

Загальна класифікація методів дослідження і прогнозування економічної кон'юнктури.

Економіко-статистичні методи аналізу циклічності.

Економіко-статистичні методи прогнозування економічної кон'юнктури.

Використання Microsoft Excel в аналізі кон'юнктури.

Змістовний модуль 2

Динаміка і циклічність національної економіки

Тема 3. Динаміка і циклічність економічних процесів: закономірності та особливості на початку ХХІ ст.

Фактори формування кон'юнктури в умовах закритої і відкритої економіки.

Джерела економічного зростання. Типи економічного зростання. Внутрішні джерела економічного зростання. Зовнішні джерела економічного

зростання. Альтернативи оптимального вибору джерел зростання.

Циклічність економічного розвитку і структурні зміни в економіці.

Циклічність і технологічні уклади.

Динаміка економічного розвитку та економічна безпека.

Сучасна динаміка розвитку світової економіки. Проблеми синхронізації динаміки світової і національних економік.

Тема 4. Особливості моделювання економічного розвитку

Загальна класифікація моделей економічного розвитку.

Моделі економічного зростання: сутність і концептуальні засади побудови.

Тема 5. Динаміка економічного розвитку та економічна політика

Сутність, етапи, механізми економічної політики. Національні інтереси та моделі економічного розвитку.

Напрями економічної політики. Інструментарій економічної політики в умовах закритої та відкритої економіки.

Наднаціональна координація економічної політики в умовах глобалізації. Міжнародні організації як суб'єкти економічної політики. Вплив ТНК на економічну національну та світову політику.

Змістовний модуль 3

Кон'юнктурна динаміка окремих ринків

Тема 6. Дослідження і прогнозування окремих ринків

Дослідження і прогнозування кон'юнктури ринку споживчих товарів.

Дослідження і прогнозування кон'юнктури ринку ресурсів.

Дослідження і прогнозування кон'юнктури фінансових ринків.

Дослідження міжринкової взаємодії товарних і фінансових ринків.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Андрейченко А. В., Горбаченко С. А., Грінченко Р. В., Карпов В. А., Кучеренко В. Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.
2. Барро Р. Дж. Экономический рост / Р. Дж. Барро, Х. Сала-и-Мартин ; пер. с англ. М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2010. 824 с.
3. Иванова Л. О., Музыка О. М. Кон'юнктура ринків : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. 447 с.
4. Кондратьев Н. Д. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения. Избранные труды. Международный фонд Н. Д. Кондратьева и др. ; ред. колл.: Абалкин Л.И. (пред.) и др. ; сост. Яковец Ю.В. М. : ЗАО "Издательство " Экономика", 2002. 767 с
5. Нельсон Р., Уинтер С. Эволюционная теория экономических изменений / Пер. с англ. М. : Дело, 2002. 535с

6. Пантин В. И., Айвазов А. Э. Циклы Кондратьева и эволюционные циклы мировой системы: обоснование и прогностический материал. Кондратьевские волны: аспекты и перспективы. 2012. С. 136-155.
7. Перес К. Технологические революции и финансовый капитал. Динамика пузырей и периодов процветания; пер. с англ. Ф.В. Маевского. М.: Изд-во «Дело» АНХ, 2013. 232 с.
8. Серова І. А., Мирна Т. І. Дослідження і прогнозування економічної кон'юнктури. Конспект лекцій. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. 92 с.
9. Хансен, Э. Экономические циклы и национальный доход. М.: Директмедиа Паблишинг, 2008. 430 с.
10. Харрод Р. К теории экономической динамики. М.: Директмедиа Паблишинг, 2008. 211 с.
11. Цветков В.А. Циклы и кризисы: теоретико-методологический аспект. М.; СПб.: Нестор-История, 2013. 504 с
12. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. М.: Директмедиа Паблишинг. 2008. 434 с.

Додаткова:

1. Гальчинський А. С. Криза і цикли світового розвитку. К. : АДЕФ-України, 2009. 391 с.
2. Гальчинський А.С. Криза і цикли світового розвитку. К.: АДЕФ-Україна, 2009. 392 с.
3. Гринспен А. Эпоха потрясений: Проблемы и перспективы мировой финансовой системы/ Алан Гринспен: пер. с англ. М.: Альпина Бизнес Букс, 2009. 520 с.
4. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. М.: Прогресс, 1978. 318 с.
5. Кравчук Н. Глобальні фіскальні розриви і дисбаланси: інституційні та дистрибутивні ефекти. Світ фінансів. 2012. Вип. 4. С. 73-92.
6. Пелех О.Б. Структурні зрушення і трансформації як процеси й результати структурних змін в економіці. Бізнес Інформ. 2018. № 3
7. Пелех О. Циклічність економічного розвитку і структурні зміни в економіці. Причорноморські економічні студії. 2018. № 27. Ч. 1. С. 85–89.
8. Перенчук О.П. Дослідження циклічності як об'єктивної умови розвитку національної економіки. Сучасні питання економіки і права: зб. наук. праць. К.: КиМУ, 2012. Вип. 1. С. 23–29.
9. Ревякін Г. В. Економічна політика держави в умовах циклічності розвитку світової економіки. Бізнес Інформ. 2017. № 4. С. 40–48. 78.
10. Ревякін Г. В. Закономірності циклічного розвитку світової економіки на сучасному етапі. Бізнес Інформ. 2017. № 9. С. 106–111.
11. Цирель С. Кондратьевские циклы и цикличность эффективности экономической политики. Кондратьевские волны: аспекты и перспективы. 2012. С. 189-221.
12. Eric Alston, Lee J. Alston, Bernardo Mueller, and Tomas Nonnemacher, Institutional and organizational analysis: concepts and applications (Cambridge: Cambridge University Press, 2018

13. Globalization, liberalization, protectionism: impacts on poor rural producers in developing countries. Third World Network, 2006. 88 p.
14. Khuong Minh Vu The Dynamics of Economic Growth. Edward Elgar Publishing, 2013.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Статистика у реальному часі – <https://www.worldometers.info/>
3. World Bank Open Data – <https://data.worldbank.org/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

5. Засоби діагностики успішності навчання

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуальних науково-дослідних завдань; підсумковий тест.

Оцінювання знань здобувачів повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

- підвищення мотивації здобувачів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;

- відповідність переліку, форм, та змісту контрольних заходів вимогам КМСОНП;

- відкритість контролю, яка базується на ознайомленні здобувачів на початку вивчення дисципліни переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;

- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується виконанням індивідуальних завдань із застосуванням модульної системи оцінювання;

- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого мислення, та підвищення ефективності навчального процесу.

Ця дисципліна вивчається протягом одного року та складається з трьох змістових модулів (ЗМ). По завершенню курсу здобувачі складають залік у формі тестування. На залік виносяться вузлові питання, типові і комплексні завдання, що потребують чіткої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється шляхом виконання індивідуальних завдань, які включають *поточний модульний контроль, семестровий контроль*.

Результати контрольних завдань оцінюються за 100-бальною системою.

У випадку відсутності здобувача на лекції або семінарському занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття шляхом написання контрольної роботи. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку,

оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліковій книжці.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ 1: Аналіз і прогнозування динаміки економічного розвитку країни (за вибором).

Рекомендована структура роботи: аналіз основних макроекономічних показників за період не менше 15 років та фактори їх динаміки, фактори динаміки національної економіки в контексті глобальної нестабільності, пріоритети економічної політики країни в умовах глобалізації, сучасні проблеми економічної політики уряду та механізми їх вирішення.

ІНДЗ 2: Дослідження і прогнозування кон'юнктури ринку (за вибором).

Рекомендована структура роботи: структура ринку, особливості ринку як об'єкту кон'юнктурних досліджень, фактори, що впливають на динаміку його розвитку, аналіз основних показників та факторів їх динаміки.

Основні вимоги щодо змісту: аналіз статистики за 10 останніх років, наявність економіко-математичної моделі, використання Microsoft Excel. Обсяг – від 15 сторінок. Кількість джерел – не менш п'яти актуальних.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль						ІНДЗ		Підсумковий контроль	Сума
М1		М2		М3		1	2	30	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6				
10		10		10		20	20		